

Agri Analyse: Trenger milliarder for å redde mjølkebruk i hele landet

4 • NYHETER

NATIONEN • ONSDAG 12. AUGUST 2020

• Investeringsstøtte

Agri Analyse: Trenger milliarder for å redde mjølke- bruk i hele landet

Færre småbruk: I løpet av de tre åra fra 2017 til 2020 ble det 816 færre melkebruk i kategorien 15–30 kyr, altså de som bærer utkant-landbruket. Det er en nedgang på 21,4 prosent.

Det trengs anslagsvis en milliard kroner mer i investeringsstøtte i året, for å sikre små og mellomstore mjølkebruk i hele landet, mener Christian Anton Smedshaug i Agri Analyse.

I en kommentar i Klassekampen skriver Christian Anton Smedshaug, daglig leder i Agri Analyse at det bør bevilges 1 milliard ekstra i året i investeringsstøtte til landbruket, via Innovasjon Norge. Han mener at det særlig viktig at investeringsstøtta skal gagne mjølkebruk på 15 til 30 kyr.

I løpet av de tre åra fra 2017 til 2020 ble det 816 færre melkebruk i kategorien 15–30 kyr, altså de som bærer utkant-landbruket. Det er en nedgang på 21,4 prosent. Antallet bruk med 30 eller flere kyr, økte derimot med 134.

– Det vil si at det skjer en vold-

som rask strukturendring og det skjer i hovedsak i de områdene det er vanskelig med stordrift. Det gjelder særlig Vestlandet og Nord-Norge, sier Smedshaug, men regioner med mange mindre melkebruk som Valdres er også utsatt. Da blir også seterdriften svekket.

– Det er mye som ryker hvis vi ikke tar vare på de små og mellomstore, per nå viser statistikken at vi ikke klarer å ta vare på dem, fortsetter han.

Små og mellomstore bruk
Det trengs driftsenheter i hele landet, for å opprettholde arealbruken, kulturlandskapet og

seterdrifta, poengterer Smedshaug. Derfor mener han at 1 milliard ekstra i året i investeringsstøtte, i fem år fram i tid, vil hjelpe en rekke små og mellom-

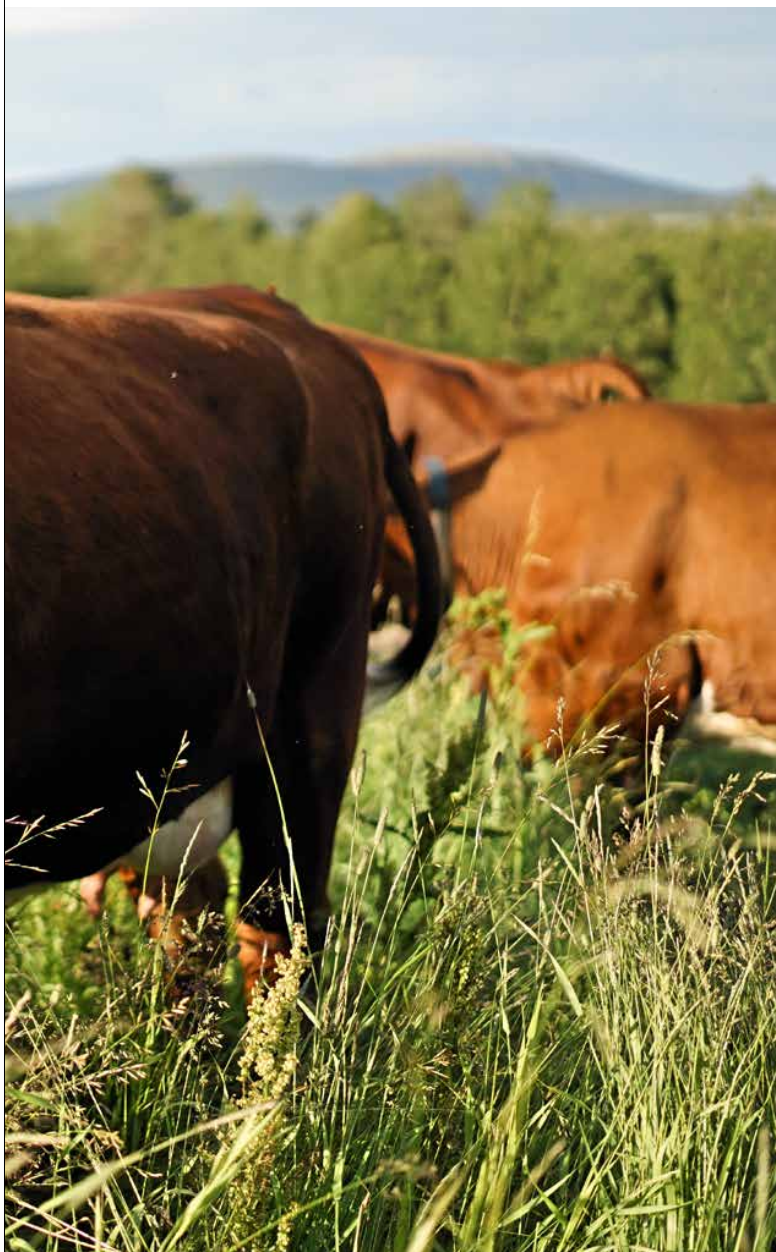
store bruk til å legge til rette for å fortsette drifta. Eksempelvis kostet det nye Nasjonalgalleriet i Oslo 6 mrd. kroner, og erstattet et godt bevaringsverdig bygg som nå står tomt. Samme sum

Mye som ryker

«Det er mye som ryker hvis vi ikke tar vare på de små og mellomstore, per nå viser statistikken at vi ikke klarer å ta vare på dem.»

Christian Anton Smedshaug, daglig leder i Agri Analyse

Antallet bruk med 30 eller flere kyr, økte derimot med 134.

Foto: Benjamin Hernes vogl

fordelt på norsk gårdsbruk ville sikret mange driftsenheter for framtiden med nødvendige nybygg.

– Det er et veldig godt tidspunkt, nå med koronasituasjonen, for å øke investeringsstøtta. Det vil kunne stimulere til aktivitet med bygging, håndverkere og lignende, sier Smedshaug.

I dag er denne investeringsstøtta på 650 millioner kroner og mesteparten er allerede oppbrukt. Smedshaug påpeker at en ekstra sum på 1 milliarder kroner vil kunne støtte ytterligere 3400 gardbrukere i året med tilskudd på eksempelvis 3 mill. kroner hver med å investere i

driftsapparat for framtida.

– Dette kan brukes til små og mellomstore kornbruk og sikre gjennomsnittsbuket i flere produksjoner, sier Smedshaug.

– Men det er særlig prekärt for mjølkebruka og den pressa seterdrifta, fortsetter han.

– Gylden anledning

Smedshaug tror at en økt investeringspott vil gjøre det lettere å bevare bruk, selv om det er flere grunner til at det blir lagt ned mjølkebruk.

– Jordbrukspolitikken kan endres fra regjering til regjering, men har du fått et investerings-tilskudd og har mindre lån, er du

ikke like avhengig av konjunkturer ellers, påpeker han.

Koronasituasjonen har gjort samfunnet mer bevisst på hvor viktig bonden er, tror Smedshaug.

– Vi ser viktigheten av aktivitet over hele landet og å sikre sjølforsyninga. Vi har fått nok en bekreftelse på at norsk jordbruk er viktig for samfunnet og en stabilisator i næringslivet og Fastlandsøkonomien, sier han.

– Derfor er den en gylden anledning til å øke investeringsstøtta nå, fortsetter han.

Andrea Sofie Aasvang
andrea.aasvang@nationen.no

Bortvist: Politiets utlendingsenhet rapporterer at 2.015 personer har blitt bortvist fra landet i henhold til smittevernloven fram til august. Illustrasjonsfoto: Heiko Junge / NTB scanpix

2.015 personer har blitt bortvist

SMITTEVERNLOVEN

Politiets utlendingsenhet. Siden mars har de fleste uttransporter vært knyttet til bortvisningsvedtak i henhold til smittevernloven. Totalt har 2.015 personer blitt bortvist etter loven.

I juli ble i alt 565 personer returnert, hvorav 332 ble returnert etter bortvisningsvedtak i henhold til smittevernloven, ifølge nye tall fra Politiets utlendingsenhet (PU).

Siden 16. mars da Norge stengte sine grenser for utlendinger uten opphold i Norge, har de fleste registrerte uttransporter vært knyttet til bortvisningsvedtak i henhold til smittevernloven, skriver

PU i sin månedsrapport.

Mai var måneden med flest slike bortvisningsvedtak, med 631, etterfulgt av april med 453 vedtak, mars med 355, juli med 332 og juni med 157 bortvisningsvedtak etter smittevernloven.

Totalt i 2020 har politiet tvangsreturnert 3.224 personer uten lovlig opphold i Norge. Det er en økning på 35 prosent sammenlignet med på samme tid i fjor. Tilsvarende tall da var 2.382.

Blant destinasjonene om det i årets sju første måneder blitt returnert flest personer til, er Sverige (1.533), Romania (211), Polen (152), Storbritannia (105), Russland (94), Tyskland (92), Litauen (90), Danmark (85), Italia (78) og Spania (65).

©NTB

Må fastsette karakterene på nytt

IB-LINJENE

Datatilsynet griper inn i konflikten på IB-linjene og ber om at karakterer settes på nytt. – Årets IB-karakterer er ukorrekte, slår tilsynet fast.

Fleire av elevene på de videregående skolene som tilbyr International Baccalaureate (IB), har gått ned i karakterer. Bakgrunnen er at International Baccalaureate Organization (IBO), stiftelsen bak IB-systemet, endret karakterfastsettelsen i år på grunn av pandemien.

Eksamen veier tungt

– Elevene blir langt på vei satt i bås på bakgrunn av skolens historiske resultater, selv om alle elever er forskjellige. Samtidig kan karaktersettingen ha svært stor innvirkning på den enkelte videre studier, karriere og liv. Dette er ikke rettferdig overfor elevene som har jobbet hardt og som nå ikke kommer inn på studiene de ønsket seg til,

sier seksjonssjef Tobias Judin i internasjonal seksjon i Datatilsynet.

Vanligvis utgjør eksamen rundt 80 prosent av IB-elevens endelige karakterer, men siden eksamen ble avlyst på grunn av korona, brukte IBO et automatisk system til å fastsette karakterene. Systemet brukte historiske data om tidligere elever ved samme skole i utregning.

Kort frist

Datatilsynet har nå varslet IBO om at de vil bli pålagt å fastsette karakterene på nytt.

– Vi mener IBO har behandlet personopplysninger på en urettferdig måte, og at årets IB-karakterer er ukorrekte, skriver Datatilsynet.

I et forhåndsvarsel har tilsynet gitt IBO svarfrist til 14. august.

– Vi vil komme med et endelig vedtak i saken først etter at vi har vurdert IBOs eventuelle kommentarer til varselet, opplyser tilsynet. ©NTB

IB: Trondheim katedralskole er en av skolene i Norge som tilbyr IB-program.

Illustrasjonsfoto: Gorm Kallestad / NTB scanpix